

گزارش سالانه مغزجات درختی اتحادیه اروپا

سحر نخعی، دبیر کمیته بازرگانی انجمن پسته ایران
منبع: شبکه اطلاع‌رسانی دپارتمان کشاورزی آمریکا (USDA)

صادرکنندگان آمریکایی همواره به دنبال گسترش روابط تجاری با این کشورها هستند. نمایشگاه‌های تجاری یک فرصت طلایی برای شناخت این بازار و ملاقات با واردکنندگان احتمالی هستند. بعضی از نمایشگاه‌های تجاری اصلی در اروپا که به مغزجات درختی مربوط می‌شوند، عبارتند از:

نمایشگاه‌های تجاری مغزجات درختی در اروپا			
محل برگزاری	نام نمایشگاه	تاریخ برگزاری	
پاریس، فرانسه	SIAL	۲۱ الی ۲۵ اکتبر ۲۰۱۸	سیال
برلین، آلمان	FRUIT LOGISTICA	۶ الی ۸ فوریه ۲۰۱۹	فروت لجیستیکا
نورمبرگ، آلمان	BIOFACH	۱۳ الی ۱۶ فوریه ۲۰۱۹	بیوفک
کلن، آلمان	ANUGA	۵ الی ۹ اکتبر ۲۰۱۹	انوگا
فرانکفورت، آلمان	HEALTH INGREDIENTS	۲۷ الی ۲۹ نوامبر ۲۰۱۸	هلثس اینگریدینتس
ژنو، سوئیس	VITAFOODS	۱۷ الی ۱۹ می ۲۰۱۹	ویتافودز
بارسلونا، اسپانیا	SNACKEX	۱۷ الی ۲۸ ژوئن ۲۰۱۹	اسنک اکس
پاریس، فرانسه	FOOD INGREDIENTS	۳ الی ۵ دسامبر ۲۰۱۹	فود اینگریدینتس
بارسلونا، اسپانیا	ALIMENTARIA	۲۳ الی ۲۴ آوریل ۲۰۲۰	الیمنتریا

به صادرکنندگانی که جدیداً وارد صنعت تجارت مغزجات شده‌اند، توصیه می‌شود جهت آگاهی بیشتر از مقررات غذایی اتحادیه اروپا و آشنایی با فرصت‌های بازار به گزارشات FAIRS (حاوی استانداردها و مقررات واردات محصولات غذایی و کشاورزی به اتحادیه اروپا) مراجعه کنند.

فعالین آمریکایی در اتحادیه اروپا

انجمن‌های تجاری مثل اتحادیه بادام کالیفرنیا (ABC)، انجمن پسته‌کاران آمریکا (APG) و کمیسیون گردوی کالیفرنیا (CWC) همواره به دنبال توسعه استراتژی‌های تجاری در بازار اتحادیه اروپا هستند. این انجمن‌های تجاری یا فعالین صنعت، در همکاری با اداره‌های خدمات کشاورزی در سرتاسر اروپا همواره در صدد افزایش فرصت‌های بازار مغزجات درختی هستند.

محصول پسته

پسته در ایتالیا یک محصول سنتی محسوب می‌شود، به خصوص در سیسیل (منطقه برونته) که عرضه کننده ۹۰ درصد محصول پسته ایتالیا است. در سال‌های اخیر، تولید پسته تا حدودی به سایر مناطق در سیسیل و باسیلیکاتا نیز گسترش یافته‌است. در این مناطق باغ‌های جدیدتر و با بهره‌وری بالاتر احداث شده‌اند. بیانکا (یا ناپولتانا) رقم اصلی پسته در ایتالیا است که معمولاً در سپتامبر برداشت می‌شود. از سال ۲۰۰۴، کمیسیون اروپا به پسته برونته نشان PDO (دارای مبدأ حفاظت شده) اهدا کرده است و آن را از سایر وارپته‌های پسته در دنیا متمایز کرده‌است.

اتحادیه اروپا و آمریکا: شرکای اصلی تجاری

اتحادیه اروپا (۲۸ کشور) بزرگ‌ترین بازار هدف صادرات مغزجات درختی از آمریکا است. ۳۲ درصد از کل مغزجات تولیدشده در آمریکا در سال ۲۰۱۷ به این مقاصد صادر شده است. سهم کشورهای شرق آسیا از واردات مغزجات درختی ۲۷ درصد و خاورمیانه ۱۲ درصد بوده‌است.

در سال ۲۰۱۷، ارزش صادرات مغزجات به اتحادیه اروپا به ۲٫۷ میلیارد دلار رسید؛ بادام آمریکا (خشک در پوست و مغز) ۱٫۵ میلیارد دلار، پسته (خشک در پوست) ۴۴۶ میلیون دلار و گردو به ارزش ۳۴۴ میلیون دلار فروخته شد. در داخل اتحادیه اروپا مهم‌ترین مقاصد مغزجات درختی آمریکا به ترتیب اهمیت عبارتند از: اسپانیا، آلمان و هلند که جمعاً سهم ۶۳ درصدی از کل واردات به اروپا را دارند.

ایالات متحده آمریکا بزرگ‌ترین عرضه‌کننده مغزجات درختی به اروپا است. در سال ۲۰۱۷ سهم این مبدأ از عرضه در بازار اروپا ۳۷ درصد بود. ترکیه سهم دوم را از بازار اروپا دارد (۲۰ درصد) و پس از آن ویتنام، شیلی و هند صادرکنندگان مغزجات به این بازار هستند. بادام همچنان کالای اصلی است که سهمش از کل واردات آجیل‌های درختی به اتحادیه اروپا ۲۲ درصد است.

خریداران اصلی مغزجات درختی: فرآوری غذایی و صنعت آجیل

صنایع آجیل و فرآوری غذایی اروپا بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان مغزجات درختی در اروپا محسوب می‌شوند؛ این صنایع هم از مغزجات در شیرینی‌های سنتی استفاده می‌کنند و هم به بازفرآوری و صادرات مجدد آنها به کشورهای ثالث می‌پردازند. بادام بیشتر به عنوان ماده اولیه در تولید مارزپیان، نوگات، تورون (شیرینی اسپانیایی مخصوص کریسمس)، سایر شیرینی‌جات و کیک‌ها مصرف می‌شود. کارخانه‌داران مواد غذایی در اروپا از پسته و گردو برای استفاده در بستنی و شیرینی‌جات استفاده می‌کنند.

صنعت آجیل و خوراکی اروپا همواره در تلاش برای ارائه محصولات و روش‌های نوین برای مصرف بیشتر آجیل و مغزجات است. با این وجود دیده می‌شود که معرفی محصولات جدید در بازارهای سنتی مثل اسپانیا و ایتالیا چندان هم ساده نیست. در این بازارها مصرف‌کنندگان اغلب محصولات خوراکی آشنا را ترجیح می‌دهند.

به دلیل قدمت زیاد بازار اروپا، تمرکز فروشندگان محصولات غذایی بیشتر بر تدوین استراتژی‌هایی برای تولید محصولات جدید با ارزش افزوده است تا فروش بیشتر کالاها در حجم انبوه. همچنین از طریق کمپین‌های تبلیغاتی و بسته‌بندی‌های جدید سعی در نشان دادن هرچه بیشتر ارزش غذایی و فواید مغزجات درختی دارند.

گسترش تجارت در بازار اتحادیه اروپا

از آنجا که اتحادیه اروپا مقصد اصلی صادرات مغزجات درختی است،

واردات پسته خشک در پوست به اتحادیه اروپا (تن)			
کشور مبدأ	سال		
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴
آمریکا	۴۹,۸۴۶	۳۸,۷۱۴	۵۱,۹۹۳
ایران	۱۷,۹۲۳	۱۸,۰۶۹	۱۶,۵۳۹
آرژانتین	۲۹۴	۱۲	۱۰۸
ترکیه	۱۱۷	۸۳	۹۳
سایر	۸,۰۹۲	۳,۳۴۸	۱۳,۹۰۴
مجموع	۶۸,۲۹۱	۵۶,۹۳۷	۶۹,۰۱۱

منبع: GTA، اطلس تجارت جهانی

جدول ۳

صادرات پسته از اتحادیه اروپا بسیار ناچیز است. مقاصد اصلی پسته تولیدشده در ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۶/۱۷ شهرهای خودمختار ملیا و سیوتا در اسپانیا بودند (جدول ۴).

صادرات پسته خشک در پوست از اتحادیه اروپا (تن)			
ملیا	سال		
	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴
ملیا	۱۳۴	۲۰۳	۷۸
سیوتا	۱۵۳	۸۴	۱۶
بلاروس	۶۷	۵۶	۱۱۲
صربستان	۴۹	۵۹	۷۲
سایر	۳۶۵	۶۳۷	۴۲۰
مجموع	۷۶۸	۱,۰۳۹	۶۹۸

منبع: GTA، اطلس تجارت جهانی

جدول ۴

تولید پسته خشک در پوست ایتالیا (تن)			
سال	سال		
	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵
ایتالیا	۲۵۰	۲,۵۰۰	۲۰۰

منبع: وزارت کشاورزی آمریکا

جدول ۱

علاقه مصرف کننده اسپانیایی به پسته در حال افزایش است، همین طور تولید پسته در اسپانیا که روند رشد سریعی طی می کند. درست است که پسته در اسپانیا محصولی سنتی تلقی نمی شود، اما سودآوری بالای آن و تقاضای زیاد برای این محصول در ۱۰ سال گذشته سبب شده سطح زیرکشت پسته در اسپانیا به طور قابل ملاحظه ای افزایش یابد. تولید پسته داخلی هنوز نسبتاً اندک اما در حال افزایش است (جدول ۲). منطقه کاستیا لامانچا بیشترین افزایش در سطح زیرکشت پسته و تولید را داشته است. گسترش سطح زیر کشت پسته، سرمایه گذاری بلند مدتی است که انتظار می رود همچنان در حال افزایش باشد.

تولید پسته خشک در پوست اسپانیا						
سطح زیرکشت به هکتار	سال					
	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲
سطح زیرکشت به هکتار	۲۰,۴۱۵	۱۴,۹۷۴	۱۰,۵۲۹	۷,۳۳۴	۵,۷۵۴	۵,۲۷۴
سطح زیرکشت متمر به هکتار	۸,۳۰۴	۶,۴۶۷	۵,۳۶۲	۴,۶۱۷	۳,۷۲۹	۳,۶۳۲
تولید به تن	۷,۵۴۵	۵,۶۱۸	۴,۷۶۴	۴,۰۵۲	۲,۴۸۹	۲,۶۸۱

منبع: وزارت کشاورزی اسپانیا

جدول ۲

آمار تولید، عرضه و تقاضا						
محصول پسته خشک در پوست اتحادیه اروپا						
(سطوح زیرکشت به هکتار و اوزان پسته به تن)						
سال	۲۰۱۸		۲۰۱۷		۲۰۱۶	
	آمار رسمی	تخمین	آمار رسمی	تخمین	آمار رسمی	تخمین
سطح زیرکشت	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سطح زیرکشت متمر	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مانده محصول از سال قبل	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰
تولید	۱۰,۷۸۰	۱۰,۷۸۰	۱۵,۰۷۵	۱۵,۰۷۵	۸,۳۴۸	۸,۴۰۰
واردات	۰	۰	۰	۰	۶۸,۲۹۱	۸۸,۸۰۰
کل محصول قابل عرضه	۷۷,۲۸۰	۷۷,۲۸۰	۷۶,۵۷۵	۷۶,۵۷۵	۷۸,۱۳۹	۹۸,۷۰۰
صادرات	۰	۰	۰	۰	۷۶۸	۱,۶۰۰
مصرف داخل	۷۴,۷۸۰	۷۴,۷۸۰	۷۴,۰۷۵	۷۴,۰۷۵	۷۵,۸۷۱	۹۵,۶۰۰
افزافه محصول پایان سال	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۱,۵۰۰

منبع: وزارت کشاورزی آمریکا

مصرف پسته

تولید پسته در داخل اتحادیه اروپا کفاف میزان تقاضای داخلی را نمی دهد، از این رو میزان قابل توجهی پسته از ایران و آمریکا وارد اتحادیه اروپا می شود. پسته به شکل های گوناگون در اروپا مصرف می شود، از مصرف نوع خشک در پوست آن به عنوان آجیل گرفته تا مصرف مغز پسته در رستوران ها، کیک و شیرینی جات و سایر صنایع غذایی و پودر مغز سبز پسته در بستنی.

تجارت پسته

اتحادیه اروپا واردکننده اصلی پسته در دنیا است. ایران و آمریکا عرضه کنندگان اصلی پسته به اروپا هستند که در مجموع سهمی بیش از ۹۰ درصد از کل واردات به اروپا را دارند. در بازار اتحادیه اروپا، ایران رقیب اصلی آمریکا است. کیفیت و اعتمادی که به پسته آمریکایی وجود دارد آن را عرضه کننده اصلی پسته به اتحادیه اروپا کرده است (جدول ۳).